

Observatoriulu ese de doue ori in septemana, Mercuria si Sambat'a.

Pretiu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu VI.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariulu

„Observatoriulu“ in Sibiu.

Nr. 41.

Sibiu, Mercuri 25/6 Juniu.

1883.

Adunare istorico-arheologica tinuta in Dev'a (considerata din punctu-de vedere alu nationalitatiei).

In 30 Maiu st. n. a. c. se intrunira membrii „Societatii istorico-arheologice hunedorene“ in a trei'a adunare generala ordin. la Dev'a.

Siedinti'a avu locu in edificiulu magna Curia, inaintea unui publicu numerosu de ambele sexe. La 9 ore a. m. presedintele societatiei dn. conte Géza Kun, deschise siedinti'a prin o cuventare científica, tractandu despre originea, de léganulu culturai omenesci, prin care discursu dadu o proba plausibila despre eruditiunea sa in sciintiele arheologice si istorice si despre o agerime in combinatiuni, câtu si despre posederea limbilor antice, adressandu cá inchiatiere o caldurósa multiamita dloru barbati ai scientiei F. Pulszky, Dr. Benndorf, renumitului arheologu vienesu, precum si celoralti reprezentanti ai mai multoru societati scientifice magiare, si in fine publicului interessatu de asemeni adunari.

Dupa verificarea protocolului siedintiei anterióre urmara discursuri insinuate si destinate a se citi in adunare. Prim'a dissertatiune fu a dnului dr. Franc. Solyom-Fekete presedinte la tribunalulu reg. din Dev'a, despre „Schimosirea numirilor de comune si alte parti geografice din comitatulu Hunedórei“, care a fostu ascultata cu tóta atentiunea; ne insielaramu inse in speranti'a de a profitá ceva din totu discursulu, care scadiu pâna la curiositati.

Din titlatur'a themei, eramu pregatiti, se audimu ceva interessantu, candu la fine, judecandu fara nici-o preocupatiune si partialitate, ne veni aminte proverbiulu cunoscutu: „Parturiunt montes“ etc.

Asia se vede, cá Joanu Botezatoriulu din Deesiu isi aflá urmasiu in p. st. Doctoru F. F. S., de si in alta directiune. Acela cu fabricarea numeloru romanesci de botezu, asta cu palmuirea numirilor geografice.

Tóta silinti'a si-a dat'o dn. arheologu a documentá, chiaru cu provocare la nescari diplome de donatiuni ale familiei Kendeffy, odinóra romani, cá comun'a Josani e traducere schimosita dela un-

guresculu Középtelek, Demsusiu dela Domses, Dömsös, Dömsöd, Vormag'a dela Veremága, Bezani dela Beseny, Uroiulu dela Aranyos, Sulidetea dela scurtatulu Hosszú-liget, Boi'a-Dársu dela Boja-bérez, Dobra, Jófű, Campulu lui Neagu dela Nyak-mező, Criscioru dela Körös-csor, si mai câte combinatiuni à la Bot'a, cu deductiunea ne mai pomenita, cá aceste si altele comune ab origine sunt magiare, si de cari, cu numiri asemenea, cá mai multe de cele aduse sub briciu, se afla prin Ungari'a si pe acolo, unde n'au fostu romani.

Aceste si, precum dise dn. dr. Solyom, inca nenumerate alte comune, au fostu fundate de magiari, sau in celu mai reu casu poporate in masse mari de ei, si cari comune fura despoporate sau rarite prin invasiunile barbare si hórde turcesci (alta-data „testvér nemzet“) si asia navalite de romani veniti — betodult oláhság — de unde si candu, n'a aflatu cu cale a ni-o spune, de siguru cá romanii voru fi resaritu cá buretii — dara dupa dn. dissertante acele numiri frumóse ungueresci au fostu traduse si schimosite pe romanesc, cá si candu romanii de atunci aru fi sciutu acea limba magiara, pe care inainte cu sute de ani chiaru magiarii o vorbiau cu totul altumentrea, fórte diferitu, aprópe neintielésa in comparatiune cu limb'a magiara actuala. Sau cugeta dn. doctoru, cá romanii de atunci aveau intentiuni cum le au magiarii de adi pâna la evidentiá, de a transformá popóra, a face din ele romani, cum vreau a face unguerii din ori-ce poporu si cu ori-ce pretiu magiari. Unde sunt aci probele istorice? Nici urma. Apoi cum? Romanii, dela cari magiarii cá Orbán Balás si alti multi denéga ori-ce cultura si capacitate, se fi romanisatu pe cultii de magiari? Ce contradiceri!

Scimu bine unde tintescu astfelu de deductiuni si incercari arheologice-istorice. Intr'o buna demánétiá romanii hunedoreni se voru trefi numai cu vestea, cá si ei au venitu din Asi'a, numai-cátu s'au valachisatu indata-ce au sositu pe teritoriulu Daciei. Dara de cátra cine, daca adeveratii valachi au venitu asia tardiu pe locurile acestea? Contradicerea istoriciloru magiari inse trece in adeverata absurditate atunci, candu ei de o parte sustinu cu perseverantia obstinata, cá romanii cu limb'a loru

nu sunt capabili de nici-o cultura superióra; dara totu atunci, intr'unu resufletu recunoscule elementului romanescu o putere asimilatóre din cele mai extraordinarie, admirabile, fabulóse chiaru. Si apoi cine, cum, candu au adusu pe valachi in acestea locuri? Si candu, cum, prin care evenimente si catastrofe istorice positive, nu visate, au disparutu sutele de mii de magiari de acolo? Prin resbóie? Prin care? Si romanii? Din acestia n'au peritu prin resbóie nici-unii? Asia facemu istori'a?

In scurtu, acestu discursu intru adeveru schimositu ar avé si chiamarea patriotica a documentá, cá comitatulu Hunedórei au fostu canduva locuitu de magiari, cari versandu'si sangele intru aperarea acestoru tinuturi au peritu sau fura stírpi de hórde barbare si turcesci, si romanii din acestea tinuturi venira (de unde, nu ne spune dn. Dr.) la patria si foculare castigate prin altii. Amu ajunsu cá nici istori'a se nu mai fia scutita de hipotese, de conjecturi, de frase fara meduva. Acesta ore se fia scopulu societatiiloru istorice?

Ce ironia! Ce contradicere cu resturile arheologice si istorice din aceste tinuturi, cari chiaru contrariulu dovedescu; apoi in ultim'a analisi cu presentulu populatiunei asia dicendu romanesci, porturile, poesi'a, mythologi'a si alte datine, cari o spunu pâna la evidentiá cá cine suntemu romanii de adi din comitatulu Hunedórei.

E fórte frumosu si de recunoscutu incercarile de a luminá intunecimea trecutului, a ne interessá si a intentioná esplicarea, originea si insemnatatea aloru astfelu de lucruri, cum sunt cele istorice si arheologice, spre a gasi firulu continuitatii dezvoltarei de cultur'a unui sau altui poporu, sau alu omenimei; a ne chiarificá, din puçine resturi ale unui timpulu trecut de sute de ani, epoche istorice, a combina la viéti'a sociala, politica etc. a unui trecut. Scimu inse toti, cu ce greutate ajungu si ómenii cei mai cualificati in scientie, la cele mai problematice rezultate.

Asia, pentru romanii hunedoreni, cari de unu timpulu incóce suntemu botezati de „eloláhosodott“-i si anume tendentiosu façia de adeverulu istoricu constatatu, astfelu de incercari sunt de interessu vitalu, si astfelu de elaborate sunt a se tinea in

Foisiór'a „Observatoriului“.

Secretulu fericirei pamentesci.

— Dupa G. Brankovics. —

„De vrei se traiesci, Mereu se muncesci.“

Sunt ómeni si inca multi, cari in tóta viéti'a loru singuru numai cu aceea isi sfarma capulu, cum aru potea ajunge la unu traiu mai bunu, la o viétiá mai placuta aici pe pamentu, cu unu cuventu, cum aru potea fi si ei fericiti?

Sermanii moritori! Riuletiulu celu cu apa cristalina le curge chiaru pe dinaintea lor si totusi moru de sete, moru . . . cá-ci in locu de a'si luá ostenéla, cá se delature cu man'a lor propria ramii si frundiele, ce acoperu si ascundu riuletiulu, si in locu de a strabate prin tufisulu celu desu si spinosu, incepu numai a suspiná si injurá, cá si cum suspinulu si injuratur'a le aru imbunetati sórtea. Amara insielatiune! Au trecut acelea timpuri, candu porumbulu friptu sburá la omu in gura, au disparutu acelea dile, candu pe riu curgea lapte si miere.

Astadi secretulu traiului bunu si alu fericirei pamentesci se cuprinde in unu singuru conceptu, in unu singuru cuventu, si acesta e lucr'u. Ori crede cineva ori nu, e adeveru eternu, cá nelucrarea si lenea cresce cersitori, ómeni perde-vara si furi, si cá singuru numai cu sudórea feçiei se castiga averea. Santulu Paulu, marele apostolu alu gintiloru dice: Celu ce nu lucr'a, se nu manance. Sinonimu cu acestu adeveru e principiulu: Celu ce nu vrea se se ostenéscá, acela nu se va saturá. Adi totu omulu elu insusi trebuie se'si castige celea necesarie pentru sustinerea vietiei, si celu ce nu pune baremi câtu de puçina diligintia pe lucrurile sale, acela nici-odata nu'si va potea schimbá vestmentulu invecitu cu altulu nou.

Cumcá foculu consuma mai incetu cá poft'a, cumcá friptur'a nu se frige asia de iute, dupa cum o doresce

stomaculu flamendu, e lucru naturalu; tocmá pentru aceea cu o saritura inca nimeni nu s'a inavutitu. Fia câtu de mare lacomi'a, totusi averea nu se face cá lumea „ex nihilo.“ Mai bine este a merge incetu si securu, decâtu iute si clatinandu-te. Salariaulu diurnu alu activitatiei continue face pe omu mai avutu decâtu speculatiunea care succede numai arare-ori. Celu ce in tóta dio'a trage câte unu firu, acela la fine anululu va avea o funia. Punendu piétra pe piétra se edifica cas'a. Celu ce vrea se fuga inainte de ce aru sci amblá, cade, si celu ce fuge iute, pica si de pe pitiórele sale, éra celu ce se suie repede, curendu se ostenesce.

A deschide comerciulu fara de capitalu, a negociatoru cu bosunariulu golu, e atáta, cá a versá lumina fara de festila. Mai bine se fii sodalu (ajutoriu) platitu bine, decâtu maiestru si a nu avea de unde platí. Atunci se sbori, candu ti-au crescutu arpile; atunci te apuca de o maiestria mai mare, candu bosunariiele de sodalu iti sunt pline de bani. De pravali'a (bolt'a) cea mica se nu te lasi pâna stunci, pâna candu nu esti siguru, cá cea mai mare are unu venitu mai bogatu, cá-ci mai bunu e calulu orbu, decâtu grasdulu golu, si mai multu platescu mobiliile puçine, decâtu cas'a góla Mielulu se póte ingrasá si in gradinutia, pe candu se póte cá la campu isi va perde si lan'a. Celu ce se obléga la multe, puçine implinesce, de-óre ce „nimenea nu póte servi la doi domni de odata, cá ci sau pe unulu va urí, si pe altulu va iubi, sau de unulu se va lapedá si de altulu se va alipí.“ Doue bolte de odata sunt cá doue scaune, pintre cari tare usioru póte se cadia omulu. Saculu implutu si indesatu preste mesura póte se crepe si avarulu se ajunga la sapa de lemnu.

Statornicia e semi-dobénda, éra schimbarea semi-perdere. Si celu ce pentru unele pedeci ori greutati isi lasa locul si oficiulu, acela airea dá si de mai mari. Celu ce numai pentru aceea parasesce lucr'u, cá-ci e umeda, acela in verfulu dealului va tremurá de frigu. Nu e tíera fara de pietri, si nu e carne fara de ósa. Vac'a e pentru lapte, éra boulu pentru jugu. Celu ce

se apuca acum de asta, acum de ceea, acum de tóte, in urma ajunge la nimica.

Nu desconsiderá nici-unu felu de comerciulu si nu despretiú nici-o specie de lucru, numai se fia onestu. Tóta maestria e buna, numai se te scii pricepe bine la ea si se lucr'i cu diligintia, cá-ci omulu cu minte si din gunoiu inca póte face bani. Nu póte fi totu omulu popa, nici toti carturarii capitalisti, cá-ci atunci cine ar lucrá pamentulu si cine s'ar interessá de binele comunu?

Celu ce se teme de albine, nu ajunge la miere, si celu ce se feresce de a'si intiná incaltiamintele sale, pamentulu acelaia remane nesemenatu. Totu cu manusi pe mâna inca nimenea nu si-a adunatu comori. Nu; cá-ci cei lenesi si ulicari numai atunci voru potea ajunge la unu traiu mai bunu si la o viétiá mai placuta, candu plopulu va face mere si rachit'a va produce prune, si numai atunci voru potea dice cá sunt fericiti, candu riurile voru aduce lapte si miere, pâna atunci inse voru face bine unii cá acestia, daca se voru inpretini cu „lucuru.“

In dilele de acum daca vrei se traiesci, trebuie se muncesci. Adi fiasce-carele de partea aceea se diréga foculu, unde ii fierbe ól'a lui Diligenti'a si patienti'a: de si póte tardiu, totusi ne ducu la scopu, din contra pe gain'a ce dórme o rapesce vulpea. Celu ce vrea se scape de furtu si se nu aiba dauna, acela trebuie se grijéscá de sine si se nu dórma somnulu betivului. Numai nebululu intréba neincetatu la câte ore este; omulu intieleptu e in curentu cu tempulu. Atunci macina, candu iti vine apa, éra daca ai intardiatu, atunci nu injurá provedinti'a, cá-ci de si a creatu Ddieu nutrementu pentru tóta paserea, totusi nu i'la pusu in cuibu; asia si noue ne dá panea de tóte dilele, dara numai daca lucramu si noi. Timpulu e banu, deci trebuie folositu, cá-ci de multe-ori:

„N'aducu ani ce-aduce césulu,

Candu norocu'si schimba pasulu.“

Nu te incercá nici-odata a te inavuti pe cale nedrépta, cá-ci celu ce linge miere de pe spini, acela isi vulnerédia limb'a. Omulu diligentu si de omenia nici-

evidentia, a atrage atentiunea celorlalti chiamati cá se le reduca la valórea loru.)*

In astfelu de sensu fia luate cele dise de pâna acum, referitóre la them'a dlui Dr. Fekete-Solyom.

Dupa acestu discursu mai bine curiosu decâtu de óre-care pretiu de interesu publicu, urmara elaboratele: dlui Gabrielu Téglás prof. la real'a din Dev'a, despre minele dela Boitia, si in specia cele dela Rud'a, in feliulu seu o raritate, in care tractà dn. Téglás cu multa istetime si frumosu studiu, despre situatiunea, manipularea si nescari lucruri intrebuintate de Romanii vechi la minaritu, precum si despre procederea observata la alesulu aurului, si in fine despre situatiunea comunei de odinóra. Prof. de reale König vorbi despre desvoltarea religiunei lui Zoroaster si alui Mitras nu cu mai puçinu interesu si sciintia, si in fine Hankó despre apele minerali hunedorene, si in specia despre ap'a sarata din Dev'a, pe langa o analiza chemica.

Intru onórea óspetiloru de sciintia si solemnitate dila, se arangià si unu banchetu; firesce cá toasturi n'au lipsitu, dintre cari unulu a not. publ. din Dev'a — precum aflaramu din fonte sicura — fu rostitu intru perirea a totu ce nu'i magiaru, si mai alte lucruri, cari intre alte impregiurari mai multu aru stricá decâtu aru folosi domnului care mai inainte de asta cu vreo 2—3 ani erá asia de modestu si asediatu, si astadi cu caretta si casa cu etagiu.

S'au facutu si excursiuni in locurile istorice si de insemnate.

Correspondentele.

Ungari'a.

Dupa-ce s'a inchisu diet'a pâna cátra finea lunei Septembre, publiculu capitalei este totusi agitatu prin alte intemplari, intre care deocamdata ocupa loculú ántaiu câteva sinucideri fórté caracteristice, precum de ex. a unui senatoru dela municipalitate care se inpuscà in cancelari'a sa si a unui vice-capitanu dela polit'a capitalei anume Bajkay, care fusese suspinsu si datu in judecata criminala pentru defraudari si alte calcari de legi.

Ból'a nebunésca de duellatu se intinde cá pecinginea pâna la baiatii urduosi; totu asia si sinuciderea. In septeman'a trecuta siése studenti baiatioi balosi se vorbira intre sine, cá dupa-ce 'si risipira toti banisiorii in mancari si betii cu fete publice, se se impusce toti. Au si esitu la campu; s'au inpuscatu doi din ei, unulu a remasu mortu, altulu s'a potutu trage cá unu cane schilavitu pâna la o casa, la ceilalti putfndu-le puberea, plini de spaima au tulit'o la fuga. Totu atâtea

*) Prea bine: ve multiamimu si noi pentru acésta reflectiune; vedeti inse cá in epoc'a de faciã, a carei caracteristica principala este realismulu, materialismulu, pros'a vietiei, alergarea dupa interese momentane, fara a voi se inbinamu cu trecutul si fara a cugetá la viitoru, studiulu istoriei anume la noi, este aprópe luat in batjocura. Not'a Red.

odata nu pândesce dupa osu de rosu. Celu ce intinge cu satan'a dintr'unu taieru, acela trebuie se aiba degete lungi. Inse noi cari ne mandrimu cu numele de „crestini“, nu trebuie se facemu asia ceva, si nu ni iertatu cá pentru bunuri trecátore pamentesci castigate pe nedreptu se sacrificamu cele eterne, cá-ci mai bine este a merge pedestru in raiu, decâtu calare in iadu. Castigu onestu ori nimica; acesta se ne fia principiulu de vietia in celea pamentesci. Castigu onestu: acesta se fia motorulu comercialu nostru, de-óre ce pravaliele acelea, unde se vendu marfe rele, unde se mesura reu si cu pretiu indoitu, puçini le cercetédia. Celu vagabundu îi suride noroculu fórté arare-ori, si atunci inca numai câte pe unu momentu. Papuculu castigatu pe cale onesta inca'ti face ochi de gaina, dara apoi celu furatu? Fii sinceru totudeauna, inca si atunci, candu singuru castigulu iti este scopulu, si nu lapedá de inaintea ochiloru tei principiulu: „ce tie nu'ti place, altuia nu fa.“

Grijesce fórté bine si cu tóta atentiunea de erogatiunile-ti cotidiane, cá-ci de ai avea venituri ori-cátu de multe si ori-cátu de mari, totusi daca dai mai multu decâtu capeti, in urma remani miseru si cu buzele imflata, pentru-cá de si numai pe incetulu — firu de firu — ne cade perulu, totusi cu timpulu devenimu plesiugi. Celu ce vrea se agonisésca si se stringa, acela se alunge dela sine furii, cari mereu ilu ataca, si cari sunt: litr'a, pip'a, lenea si luxulu; cá-ci pâna-ce nu scapa de acestia, pâna atunci nu póte ajunge la nimica. Nu, cá-ci acestia sunt totu atáti conducatori cátra „cas'a miseriloru.“ Deci la lucru frati cu totii! Cá-ci celu ce se dedà inca de tineru cu lucrulu greu, la betranetie va avea patu móle.

Blasiu, 22/5 st. n. 1883.

Joanu M. Petranu.

urmari ale exempleloru date de cei adulti si ale afuriseitei lecturi de carti spurcate. Generatiunea balósa si scrofulósa, buna numai de a ingrasiá locurile cu mortatiunile loru, fere selbatece in figure omenesci.

Asia numit'a comisiunea regnicolara compusa din delegati unguri, croati si fiumani, despre care mai atinseramu câtevaceva in altu Nr., dupa perdere de mai multe dile pretióse in câteva siedintie lungi si grele, s'a desfacutu fara picu de resultatu. Croatii nu lasa odata cu capulu, cá Fiume se fia incorporatu de a dreptulu la Ungari'a, ei insistu cá se remana precum au fostu, incorporatu la Croati'a si numai cá parte constitutiva a acestei tieri se apartina la corón'a Unguriei. Fiacare parte isi depuse opiniunea sa in câte unu actu solemn la protocolu, care apoi va trece la respectivele guberne si la diete.

Dupa sciri economice venite in dilele din urma, timpulu s'a indreptatu in parte mare a tiera si campiile au luat o faciã de mai buna sperantia. Pretiurile nu se mai urca asia tare.

Din tieri straine.

Cele mai interesante sciri politice sau mai bine bellice venira totu din Franci'a, unde preparativele se facu multu mai mari decâtu se crediuse la inceputu, atátu pentru expeditiunea dela insul'a Madagascar cátu si mai virtosu pentru cea dela Tonking in Cochinchina; dara informatiunile de pâna acuma sunt fórté confuse, in cátu abia poti alege adeverulu din fabule.

Incoronarea din Moscva'a.

Descriptiunea dile de incoronare pe care o dâmu acilea, este o singura telegrama trimisa in 27 Maiu diarielor din Vien'a si anume la „Presse“, din care s'a tradusu in „Romanulu“; asia dara numai o scire prea scurta in comparatiune cu altele ne-numerate.

Din diori de diua multimea incepù a porni din centrulu orasiului spre Kremlinu. Dar inaintea zidurilor acestuia ea trebui se se oprésca, cá-ci intrarea in interiorulu acestui palatu, care formédia elu singuru cá unu-felu de orasiu, nu este permisa de cátu acelora care au carte de intrare.

Dupa ce tóte persónele care se bucura de acésta favóre isi luasera loculú. siefulu politiei, generalele Koslow lasà pe cea mai mare parte din publiculu ce se affá in giurulu zidurilor Kremlinului. Se deschisera 3 porti, si la fia-care cinc minute se permitea la 2 pâna la 3 mii ómeni se intre, astu-felu cá dupa o óra erau in Kremlinu vreo 80.000 ómeni. In tribune, tóta atentiunea o atrageau reprezentantii poporatiunilor asiatiche. Asiatii nu fura primiti in biserica.

La 7 óre se trasera 21 tunuri si marele clopotu dela catedral'a Uspenski anuntia poporatiuni inceputulu serbarii. Marile tribune, din apropierea partii principale a bisericei destinate pentru incoronarea, se implura cu unu publicu compusu in mare parte din dómnele mai insemnate.

Dupa terminarea serviciulu divin de diminétia, aparù principele mostenitoru, care fu primitu de totu clerulu imbracatu in haine de pompa; dupa dènsulu veniau principii straini cu suitele lor. Toti se asiediara de partea drépta a tronului. Atunci se puse in miscare cortegiulu de incoronare, care se asiediase in ordine in apartamentele interióre ale Kremlinului. Inaintea cortegiulu mergea unu detasiamentu alu gardei; apoi veneau númerose deputatiuni din diferite localitati, gubernatorii generali, ministrii si generalii. Cortegiulu se inchidea cu trupe de geniu.

Dupa acésta venia parechi'a imperiala supt unu baldachinu minunatu dusu de 32 adjutanti generali. Imperatulu purtá uniform'a de marsialu, incinsu cu ordinulu Andrei. Imperatulu era mai seriosu cá de obicei. Imperatés'a purtá o rochie fórté decoltata, cusuta cu argintu si avendu colossala códa; perulu era facutu in zulu, din care o parte cadea pe pieptu si alt'a pe spate. Imperatés'a parea fórté emotionata.

Candu capulu cortegiulu esi din Kremlinu, tóte clopotele orasiului incepura a suna si impunetoriulu cortegiu mergea incetu spre catedrala Uspenski. Acolo, totu clerulu impreuna cu mitropolitu Isidoru din Nowgorodu esi pâna la pórtá inaintea cortegiulu si stropi drumulu inainte cu aiasma. Candu Maiestatile Loru se ivira la intrarea bisericei, mitropolitu din Mosev'a tinù o scurta cuventare, prin care saluta pe imperatu in numele santulu Petru facatorulu de minuni. La 9 óre 55 minute parechi'a imperiala intra in biserica.

In midiuloculu catedralei, intre patru stalpi mari, cari sustinu cupol'a, era radicata o estrada, pe care se póte urcá cine-va pe o scara cu un-spre-diece trepte. In giurulu estradei este unu zidu de scanduri poleite, pe candu tóta estrad'a este imbracata in catifea grósa rosie. De asupra estradei este unu baldachinu fórté scumpu, impodobitu cu aur si péne de struti; supt elu, se afla ambele tronuri; la drépt'a, tronulu celu mare alu imperatului, la stang'a, unulu mai micu alu imperatéscei. Alaturi cu tronulu celu mare se afla pe mese obiectele pentru incoronare. Langa cele patru ziduri ale bisericei, in care de abia incapu 300 persóne, sunt ridicate tribune, avendu o naltime de unu si jumatate metru pentru membrii familiei imperiale, pentru

principii straini, corpulu diplomaticu si pentru puçinii diaristi carora li s'a permis se asiste la incoronare. Nu este liberu de cátu loculú din faci'a Maicei Ddlui; atátu tribunele cátu si intréga podéla a catedralei sunt acoperite cu postavu rosu.

Parechi'a imperiala se sui pe estrada, pe care se aflau cele doué tronuri; preotimea, avendu inainte pe cei doi-spre-diece ierarchi russi, se grupà intre tronu si icón'a Maicei-Domnului, éra corulu incepù se cante. Dupa aceea mitropolitu Isidoru din Nowgorodu se sui pe estrada in faci'a imperatului, care trebui, mai inainte de se incorona, se'si declare credinti'a.

„Ce religiune ai? — intreba mitropolitu, si imperatulu respunde: „ortodocsa-catolica“. — „Fia santulu duhu cu tine“, dise atunci mitropolitu si apoi se reintórse langa ceilalti preoti.

Cei trei mitropoliti dela Nowgorodu, Moscva si Kiew se suira, dupa citirea evangheliei, pe treptele tronului cu insemnele celei mai inalte puteri lumesci. Imperatulu scóse lantiulu de aur alu ordinului santulu Andrei, ilu dadù unui asistentu si ordonà acestuia se'lu imbrace cu manti'a imperatésca de incoronare si se'i puna lantiulu de brillante alu ordinului santulu Andrei. Indata ce imperatulu isi puse manti'a de purpura, isi inclinà capulu cu evlavie, pentru a primi bine-cuventarea mitropolitu dela Nowgorodu. Mitropolitu ilu atinse cu manile si pronuntia o rugaciune, in care róga pe „Tiarulu Tiariloru“ se bine-cuventie pe robulu seu, singurulu stapanitoru alu Rusiei si aperatorulu sfintei biserici ortodocse. Dupa acésta imperatulu ordonà se i se dea corón'a. Mitropolitu o aduse pe o perna de metasa, si imperatulu si-o puse pe capu, pe candu mitropolitu pronuntia bine-cuventarea, lamurindu in-tielesulu misticu alu coróniei. Pe urma mitropolitu intinse imperatului sceptrulu si merulu imperiulu. Imperatulu luà in mân'a drépta sceptrulu, in cea stanga merulu si investitu cu tóte insemnele puterii sale, Alexandru III se asiedià pe tronulu monomachiloru si si alu paleologiloru.

Curendu inse elu puse de o parte sceptrulu si merulu si chiamà pe imperatés'a langa tronulu seu; imperatés'a ingenuchià langa dènsulu pe o perna de matase purpurie impodobita cu aur. Imperatulu isi luà corón'a de pe capu, atinse cu dènsa fruntea imparatéscei si-i asiedià dupa aceea mic'a coróna pe capu. Imperatés'a primi pe umeri manti'a de purpura si dupa ce parechi'a imperatésca se imbratisià din inima, ea se asedia pe scaunulu imperialu. Imperatulu inse luà din nou sceptrulu si merulu si in sunetulu tunurilor si in sunetulu clopotelor din Kremlinu, protodiaconulu anuntia titlurile depline ale singurulu stapanitoru alu totoruru Russiloru. Acésta anuntiare tinù numai câte-va minute; corulu intonà atunci cãnteculu „Mnogaja lita“ (Viétia lunga) si in timpulu acestei cãntari familii'a imperiala fu felicitata de cleru si de membrii familiei. Mai ántaiu veni marele principe moscencitoru Nicolae si principes'a Xenia, care sarutara mai ántaiu mân'a parintiloru loru, apoi ii sarutara pe gura. Dupa aceea veni archiduces'a Maria Teresi'a, care sarutà pe imperatés'a pe gura si apoi se inchinà de doué ori inaintea imperatului. Imperatulu se sculà si se inchinà si elu de doué ori inainte ducesei. Venira pe urma marile ducese de-a randulu, care sarutara mân'a si gur'a imperatéscei si mân'a imperatului.

Archiducele Carolu Ludovicu sarutà mân'a imperatéscei si intinse mân'a imperatului, care i-o strinse cu vioiciune; totu astu-felu facura principii straini. La sfirsitu marii duci, cari sarutara mân'a imperatéscei, gur'a si mân'a imperatului.

Incoronarea era sfirsita, bubuitulu tunurilor incetà, din noa se facù o adènca tacere. Imperatulu lasà la o parte sceptrulu si mantinù numai corón'a pe capu si ingenuchiandu singuru in Amvonu, pe candu tóta adunarea stá in picioare, pronuntia cu glasu tare o rugaciune pentru poporulu seu.

La 1 óra dupa amiadi ceremoni'a incoronarii era terminata.

Cortegiulu incoronarii se indreptà spre pórt'a Uspenski, in giurulu turnulu lui Iwanu celu mare, la catedral'a Archangelu. Aclamatiunile multimii adunate aci erau neadite si acoperiau bubuitulu tunurilor. In catedral'a Archangelu parechi'a imperiala siopti rugaciuni la mormentulu stramosiloru loru si se duse dupa aceea la catedral'a Mantuitorulu. Acum cortegiulu se indreptà din nou spre palatulu Kremlinului. Din sal'a Andrei parechi'a imperiala se aretà poporulu si-i multiami prin trei inchinacuni pentru strigatele sale entusiaste. Curtea se retrase apoi in apartamentele interióre.

Dupa ce parechi'a imperiala statù acolo cátu-va timpu, se indreptà spre sal'a de granitu. Ministrulu de finantie aduse medaliele comemorative, care se impartira intre asistenti. Dupa acésta parechi'a imperiala se reintórse in apartamentulu ei.

Correspondentie particulare ale „Observatoriului“.

Din o scrisóre a dlui Anania-Voda Moldovanu data din Bicazu 15 Maiu st. n. cu marc'a postei dela Tölgyes din 26, sosita la Sibiu numai in 31 Maiu, adeca tocma cá din Spani'a, scótemu aceste sciri:

Preotulu Dimitrie Draganu, parinte la patru prunci, vediendu in 8 Maiu cá o femeia anume Anica Latesiu venita acolo din S.-Reghinu, voindu a trece pe punte de preste riulu infuriatu, au ametitu si a caditu cu capulu in josu in apa, pre candu alti ómeni strigau cá femeia s'a innecatu, fara cá vreunulu din ei se cerce a o scapa, preotulu se aruncà in valuri pâna in gùtu, ci ne potandu-o prinde a luptatu éra pe uscatu, apoi alergandu pe riu de vale, la unu punctu

acomodatu sarí érași in apa și scóșe pe acea femeia din gur'a mortiei sigure. Scie tóta lumea, că pentru fapte generóșe precum fu acésta, ómenii securității publice, de ex. gendarmii sunt distinsi candu cu decrete laudatorie, candu cu decoratiuni și in casuri anumite cu desdaunari materiali. Se pare inse că preotulu Draganu in acésta epoca in care traimu, se va indestula cu satisfaciunea ce'i dă consciința a faptei sale.

Mai departe se descrie starea de miseria estrema ce domnesce mai virtosu in trei comune invecinate din susu numitulu tinutu in urmarea ernei lungi si aspre, dupa ce mai alesu muntii au fostu si au ramasu coperiti cu nea de 1 1/2 metru pana tardiu. Din lipsa de nutretiu au peritu vite multe, éra câte au scapatu din munti abia dela 5 Maiu incóce, au ramasu numai pele si óse. Dela 15 Martiu inainte locuitorii n'au mai avutu nutretiu pentru vite, si acestea ajunsesera cá se roda ramuri de arbori.

Dela inceputulu lui Maiu pornindu ploile si topindu-se neao'a din munti, apele crescéndu fórte au esitu mai preste totu din albiile loru cu rapediune furiósa, au coperitu si nomolitu cu pietrisiu si cu prundu siesuri, vali si lunci devastandú totu; ruptau si garduri si unele mori. Alaturea cu acestea calamitati in 11 Maiu mai veni si o tempestate fiorósa cu grândina de marimea nuciloru, care nimici puținele semenaturi pe care le au locuitorii acestoru comune mai totu pe coline si dealuri.

In acelea trei comune se afla preste una miie locuitori, dintre cari mai multi au traitu si pana acuma din bucate cumparate si aduse din tinutulu vecinu alu Moldovei, au cumparatu inse si nutretiu pentru vite, éra in timpul de fația sunt angariati la contributiuni, la renovarea drumuriloru statului, la rescumperari din robi'a vechia si altele nenumarate.

Cizeriu, la 29 Maiu 1883.

„Ut sementem feceris, ita metes“.

In 26 l. c. st. n. s'a tinutu esamenulu la scóla romana confesionala gr-cat. de Cizeriu-Bojanu sub presiedinti'a rev. dn. vicariu alu Silvaniei Alimpiu Barboloviciu, prea meritatulu barbatu pentru cultur'a poporului romanu din acesta comitatu; de fația fiindu antisti'a bisericesca in frunte cu onor. dn. preotu Gregoriu Cardosiu, antisti'a comunala in frunte cu dn. notariu cerc. Joanu Popu, Joanu Lalu jude com. in Cizeriu, Gavriila Cirlea jude com. Bojanu, onor. dn. Vasiliu Cherebesiu preotu in Badacinu, domniótor'a Teresia Fabianu pedagogu in locu cu 5 eleve ale ei, precum si o multime din poporeni ambeloru comune, pe cari i-au adunatu dorulu de a audi de pe buzele innocente ale copiiloru si copileloru loru invetiaturele cascigate in decursulu anului scolastecu 1882/3. Si in adeveru nu s'au insielatu!

Tóte respunsurile date de copilasi pe intrebarile chiaru ale meritatulu invetiatoriu Nechita Liscanu au fostu precise si acurate. Esamenulu a tinutu dela 8—12 óre a. m. Numerulu eleviloru si elevelor au fostu 48, dintre cari cea mai mare parte incepatori.

Dupa finirea esamenului pasi la midiulocu dómna Veronica Liscanu n. Chitta soçi'a dlui invetiatoriu localu, care prin unu discursu scurtu, dar bine nimeritu a vorbitu despre chiamarea tierancei romane, enumerandu insusirile ei cele bune, dar totuodata nu se uita a o mostra, si pentru erorile dênsei, mai alesu candu cumpara cu pretiu intreitu multe lucruri, cari le-ar potea face cu man'a sa.

Pentru evitarea acestei erori, carea s'a inradacinatu prea tare in femeile nóstre dela sate, amintit'a dómna, de si dispune de puçinu timpu liberu, totusi n'a pregetatu a instrua 12 fetitiei, invetiandu-le la diferite lucruri de mana.

Cele 12 esemplare (mustre) facute de fetitie pentru esamenu au doveditu, că si femeia romana e unu factoru principale alu propasirei in cultura.

Dupa acestea dn. vicariu tinu o vorbire invetiatoriu si copiiloru laudandu'i pentru rezultatulu bunu alu esamenului de pe acestu anu.

Apoi se întorse către parintii copiiloru si antistia comunala in frunte cu spectatulu dn. Joanu Popu notariu cerc., magistru de posta r. si proprietariu, prin a carui staruintie neobosite s'au infiintiatu 2 scóle romane frumóse, edificade din pétra, un'a in locu, éra a dou'a in comun'a vecina Pri'a; pe parinti ii indemnă parentiesce, cá si de aci incolo se'si dea pruncii la scóla, unde se inradacinedia in anim'a frageda amórea către Ddieu, parenti si de aprópele; éra pe antisti'a comunale o rogă, cá precum in trecut, asia si in venitoriu se ajute invetiamentulu populariu, intrebuintiandu midiuloce de cari dispune.

In fine isi întorse vorbirea către dómna Veronica Liscanu multiamindu-i in numele seu si alu celorlu presentii pentru sacrificiele aduse pe altariulu invetiamentulu.

Jos. Duma m. p.,
notariu dipl.

— Clusiu, in 31 Maiu 1883. Venindu'mi la mana Nr. 57 din „Gazet'a Transilvaniei“, între noutati am cetitu reflexiunea redactiunei: „Cum stámu cu cultur'a in Clusiu“, care si-a facut'o la o corespondentia trimisa din Clusiu, in care se

dice: „Unulu dintre invetiaceii adusi dela Barladu in Clusiu, ne mai potendu suferi tractarea cea barbara a stapénului seu unguru, a fugitu de aici la Brasiovu. In dilele acestea se presentase unu altulu la politia cu acusatune, că cutare calfa de pantofariu 'ia spartu capulu, pentru-că nu 'ia adusu destula mancare dela ospetaria.“

Éra in corespondenti'a datata in Clusiu, privitóre la societatea „Juli'a“ se citește: „Resultatulu activitatiei acestei societati a culminatu in unu operatu fórte frumosu cititu de ascult. de medicina J. Grecu: „Despre desvoltarea genului umanu“, care a seceratu aplause frenetice.“

La aceste publicari in interesulu adeverului 'mi tinu de datorintia a reflectá urmatóriele:

Nu este adeveratu, că unulu din elevii dela Barladu a fugitu la Brasiovu pentru tractarea cea barbara a stapénului seu. Elu s'a dusu in urm'a dispusetiuniloru primite dela Barladu, din cauza că in Brasiovu s'a gasitu maiestru mai bunu cá celu din Clusiu. Schimbarea acésta s'a facutu dupa intielegeri epistolarie cu dn. Popescu din Barladu.

Casulu alu doilea este adeveratu. Nu pociu inse aprobá de locu publicarea lui, din cauza că nimicu nu folosesce, ci mai multu strica; că-ci parintii prunciloru voru cugetá, că la toti baiatii loru au se le sparga capulu maiestrii din Clusiu. Afara de acésta eu asia credu, că a alergá la forulu celu mare ce se numesce publicu cetitoriu, numai atunci e cu cale, candu nu se póte complaná sau castigá satisfaciune la forulu judecatorescu competente. Ací inse nu potemu dice, că forulu competente nu ne-a datu satisfaciune. Apoi casuri de aceste se intempla si între ómeni culti, de ex. deputati, se intempla in Parisu si in tóta lumea, prin urmare „Gazet'a“ n'au adusu cu acésta nu sciu ce noutate mare, candu dice că unu sodalu a batutu pe unu elevu.

Ar trebui se fia ori-cine mai cu bagare de séma la astfelu de publicari, că-ci fia ori-cine siguru, că nimicu nu ajuta causei, ci strica din deosebite consideratiuni.

Daca'i pana la atata, apoi multe sunt defectele maestriloru, dara nu sunt mai puține nici ale eleviloru — inse nu'i consultu a le dá publicitatiei, daca nu voimu se stricamu causei.*)

Eu asiguru pe parintii eleviloru, că nici densii, se fia in Clusiu, n'aru portá mai mare grija de cum se pórtá din partea comisiunei insarcinate cu supraveghiarea loru. Potu fi linisciti fara de a privi la publicatiuni scrise numai asia, cá se fia disu ceva in publicu!

Éra cu privire la dissertatiunea dlui med. de anulu II mi se pare, J. Grecu, am o modesta reflexiune. Obiectulu ei nici-decátu nu'i de capulu unui tineru abia esitu din gimnasiu. Reu semnu pentru unu tineru, candu abia depunendu maturitate din religiune, arunca cu tina in religiune, in revelatiune, pornesce dupa Darwin si reduce originea genului umanu dela moima, că-ci asta a fostu tem'a care se dice că a seceratu aplause frenetice (dela cine? dela studenti?).

Eu inca am fostu ascultatoriulu dissertatiunei amintite. N'am observatu pe nimene care se'lu fi aplaudatu pe dn. Grecu frenetice. Nu'i dorescu asemeni aplause la rigoróse. Am observatu inse, că multi dintre membrii „Juliei“ au protestatu, pentru-ce l'a premiatu dn. presiedente. Póte că aceste sunt aplausele „frenetice.“

Daca in dissertatiunea acésta a culminatu activitatea „Juliei“, atunci n'a facutu nimicu totu anulu. Eu inse sciu, că pe alte terene a fostu mai norocósa!

Inca un'a si voiu terminá.

Ar fi bine, candu Ven. consistoriu din Blasiu ar conferi dlui J. Grecu unu stipendiu mai mare decâtu pe care'lu are, mi se pare din fundatiunea fericitulu Dr. Ramontiai, cá se aiba cu ce'si cumperá si alte opuri, nu numai pe Darwin, din care se invetie, că ratiunea 'ia dat'o Ddieu si nu moim'a, si inca se o folosésca spre laud'a si marirea lui Ddieu si nu spre lucruri rele, stricatióse societatiei omenesci in urmarile loru.

Coresp.

*) Dn. corespondente ar fi facutu prea bine, daca spunea la loculu acesta adeverulu intregu. De 21 ani incóce ne costa fórte mari greutati cu asediarea baiatiloru nostrii de aici din tier'a acésta pe la maestrii unguri, germani si sasi; cu câtu mai greu din alta tíera! Noi carii cunóscemu exactu impregiurarile de aici, ne-amu miratu că au fostu primiti. Pas' acuma de mai tavalésca pe primitori prin diarie romanesci, inferandu'i si de barbari, pe candu diariele magiare din Clusiu ii infrunta aspru, că-ci au primitu invetiaceii din Romani'a. Saraca prudentia romanésca!

Not'a Red.

— Din tinutulu orasiului Beliu in comitatulu Biharu ne veni o corespondentia lunga de 1 1/2 còla, plina cu descrieri de misieli, abusuri, calamitati si impilari la care sunt supusi locuitorii. Pecatu că acea corespondentia in descrierea ce dá lucruriloru din acea regiune, se departa de thes'a principala anuntiatu in titlulu ei care suna: „Unu echou la aglomerarea alegatoriloru romani, sub conducerea unoru preoti in castrele straine cu ocaziunea alegeriloru trecute si alte incidente neplacute“. Auctorulu uita se faca istoriculu blastematiiloru electorali din a. 1881, si se marginesce mai multu numai la incidente, precum de ex.

In primavér'a a. c. s'au luatú cá din chiaru-seninu dela locuitorii din Beliu locurile de pascutu vite cornute, pe care ei le folosisera pana estimpu in dominiulu episcopului ungurescu rom-cat. dela Oradea-mare pe langa plata de arenda; dara că tinerea de vite este si in acea comuna, conditiune de viétia pentru locuitori. Aceleasi locuri de pascutu inse li s'au lasatu in folosire la càtiva fruntasi, la preoti si la padurari, de si caus'a opririi celorlalti locuitorii se dice a fi crutiarea padurilor. Jidovii sunt si ei fórte favorati in acea localitate. Despre unu silvicultoru se dice că s'a facutu adeveratu pasia turcescu preste poporu.

Lupii facu fórte mari stricatiuni in vite. Se face câte o góna ex officio; ómenii trebuie se ésa la góna sub pedepsa de 5 fl. v. a., „domnii“ inse nu pusca nici-unu lupu, si tóta ostenel'a e indesiertu, afara că „domnii“ in dile de acelea isi petrecu fórte bine.

Tocma la urma corespondentele róga frumosu pe episcopi, pe vicari si protopopi, cá cu ocaziunea visitatiuniloru canonice se caute mai bine in urm'a acelor parochi, cari au inceputu a se departa de poporu prin portarile loru asia, in càtu mai curendu ori mai tardiu „se voru tredi între Scylla si Charibdis“, sau cum ai dice pe romanesce curatu: cadiuti între doue scaune, innecati între doue luntri, nici cu prescura romanésca, nici cu azima jidovésca. In fine corespondentele róga pe respectivii preoti, cá la alegerile viitórie se nu mai indemne si silésca pe poporani loru, cá se'si dea voturile loru la straini adversari ai poporului romanescu, ci se tina si ei cu credintia la decisiunile luate de către conferenti'a nationala adunata din doue tieri in Maiu 1881 la Sibiu.

Revista militara.

Press'a nóstra periodica a inceputu a-si intinde activitatea sa nu numai pe terenulu politiceii militante, care la noi in cele mai multe casuri este fórte ingrata, ci se inmultiescu si publicatiunile literarie si scientifiche, precum s'a potutu vedé din mai multe anuntiuri, esite din timpu in timpu. Din tóte, sciintiele militare erau pana aci mai puçinu reprezentante in press'a periodica, anume dincóce de munti, éra dincolo mai puçinu decâtu se simte necesitatea anume in epoc'a presenta, candu in tóte statele europene cea mai mare parte a junimei este obligata a servi sub arme. Nu este bine a lasá pe junime se traga la sorti fara nici o preparatiune teoretica pentru statulu militariu. Celu puçinu noi amu fostu totudeauna de acésta credintia, pe care de altumentrea o au de regula publicisti toturoru popóreloru.

Stându lucrulu asia, noi recomandamu astadata cu placere fói'a periodica noua, ce apare dela 1 Aprile incóce in fasciclu formatu 8-vu mare sub titlu:

Revist'a armatei: anulu I. 1883 Nr. 1. Redactata cu concursulu corpului oficerescu. Sumariulu: Revist'a interióra: Situatiunea strategica a Romaniei si sistemulu ei de apere, de capitanu Crainicianu. — Câte-va cuvinte asupra modificariiloru reglementeloru tactice ale infanteriei, de majoru Vasiliu. — Asupra cavaleriei, de X... — Câte-va cuvinte asupra organizariii cavaleriei nóstre, de colonelu Poliziu. — Asupra statulu-majoru, de capitanu Lupu. Revist'a esterióra: Regule de tragere pentru artileri'a de campu a armatei germane, de T... Sciintie militare: Fabricarea si incarc. stupileloru mod. 1881 de majoru Hepites. Noutati militare. Bibliografia. Bucuresci, tipografia Stefanu Mihalescu, strad'a Covaci, 14. Condiitiunile abonamentulu. „Revist'a armatei“, apare la inceputu odata pe luna, in formatu 8-vu mare, brosiatu. Pretiulu abonamentulu se fixédia provisoriu la 12 lei pe anu in tíera, si 15 lei in strainatate. Abonamentele se facu pe unu anu séu pe 6 luni, respundiundu-se costulu inainte. Articolele si tóta corespondenti'a diariului se voru adressá franco la: „redacti'a revistei armatei“ in localulu „cerculu militariu“, din Bucuresci. Costulu abonamentelor se va trimite prin mandatu postalulu francatu, la adress'a dlui locot.colonelu Joanu Argetoianu la cerculu militariu. Articolele ne-publicate in trei numere consecutive ale revistei, se potu reclamá inapoi in timpu de 15 dile. Articolele

trebuiescu scrise legibilu, curatu, si numai pe o parte a fia-carei foi.

Scopulu diariului. Este incontestabilu ca in urm'a progresselor realizate de sciintie, in miidulocele de lupta, art'a militara devine din di in di mai dificila, si ca pentru perfect'a ei cunoscintia se cere o munca continua, unu studiu de tote dilele.

Intemplarea nu mai pote da nascere victoriiloru, astadi candu sciint'a pote calcula, inainte de lupta chiaru, sortii de isbanda.

In sistemulu actualu de armare alu tieriloru, armatele confundandu-se aprupe cu natiunile, urmédia neaperatu, ca caracterulu unei armate, instructiunea si educatiunea sa, se se resfranga asupra intregii natiuni.

Se pote dara aprecia de ori-cine, catu de delicata este misiunea acelu ce sunt chiamati a forma caracterulu unei armate, a o inzestra cu instructiunea si educatiunea necesara, pentru atingerea menirii sale.

Numai o abnegatiune de sine si o iubire de tiéra — adeverata — potu da mesura sollicitudinii, ce capii armatei trebuiescu se aiba catre aceea ce sunt chiamati a-si da sangele pentru tiéra. Acestoru simtiemente se datoresce negresitu barbati'a, cu care oficerii armatoru celoru mai distinsu lucrédia — in interessulu generalu — pentru formarea acelu armate, si mentinerea instructiunii loru la nivelulu sciintiei.

De candu armat'a Roman'a s'a afirmatu, mai cu séma in urm'a campaniei din 1877—78, se vede cu placere o ingrijare a maioritati oficeriloru pentru a respandi lumin'a in rendurile armatei.

Preocupati de marea raspundere ce au, ei cauta tote miidulocele, prin care se'si pote intinde cunoscintiele ajutandu-se unii prin altii, puindu toti umerulu pentru ridicarea operei celei mari: Instructiunea si educatiunea armatei.

O asemenea miscare salutarie a datu nascere „Revistei armatei“.

Ea este parghi'a la care toti oficerii trebue se puna umerulu, atatu pentru folosulu loru propriu, catu si pentru acela alu intregii armate.

Se nu uitamu ca numai in unire este forti'a. Utilisandu dar fia-care cantitatea de fortia, ce pote defasiura, numai astu-feliu vomu putea invinge, numai astu-feliu vomu putea justifica increderea ce tiér'a are in armata si prin urmare in ea insasi. Pe acésta basa „Revista armatei“ se presenta adi tieriei, si in specialu oficeriloru, cerendu-le spriginulu si concursulu loru bine-voitoriu.

Nu ne indoimu ca sarcin'a ce ne-amu luat este dificila si spinosa, sciindu comptu mai cu séma de puçina nóstra experientia; scimu in sa ca de si totu inceputulu este greu, totusi lucrandu cine-va cu perseverantia, pote isbuti.

Colónele „Revistei“ sunt dar deschise productiunii ori-carui oficeru, in interessulu instructiunii generale a armatei.

La apelulu nostru unii camaradi au respunsu dejá, trimitendu-ne articole forte importante. Acestea se voru publica dupa rendulu sosirii, in partea corespunditoare a diariului. Fundatoriidiariului.

Avisu!

Adunarea generala a „Reuniunii invetiatoriloru romani gr.-cat. din gurulu Gherlei“ se va tine in anulu acesta in 20 si 21 Juni st. n. in Lapusiulu unurescu, cu care ocaziune se va tine si esamenulu publicu dela scól'a principala de acolo.

La adunarea acésta — a IV generala membrii ordinari sunt obligati, éra ceilalti, precum si toti iubitorii invetiamentulu poporalu 'su invitati cu tota onórea a participá. Membrii ordinari cari sunt in restantia cu tacsele, se bine-voiesca a le aduce cu ocaziunea acésta.

Agendele acestei adunari se vedu in urmatoarea.

Programa:

1. Dupa terminarea servitiului divinu la 9 óre se va deschide adunarea in localitatea desemnata spre scopulu acesta.

2. Constatarea numerulu membriloru presenti.

3. Cetirea raportulu generalu alu comitetulu centralu despre activitatea desvoltata in decursulu anulu 1882/3 si presentarea socotelorulu pe anulu acesta.

4. Alegerea comisiuniloru diverse.

5. Cetirea disertatiunei pedagogice elaborata spre scopulu acesta.

6. Asistarea membriloru la esamenulu publicu (dupa amédia.)

7. Raportulu comisiuniloru.

8. Restaurarea comitetulu administrativu, precum si alegerea aloru doi reprezentanti la adunarea generala a invetiatoriloru din Ungari'a tinenda in a. c. in Budapesta.

9. Defigerea locului si a timpulu adunarii generale procsime.

10. Inchiderea adunarii prin presiedinte.

Din siedinti'a comitetulu administrativu alu „Reuniunii invetiatoriloru romani gr.-cat. din giurulu Gherlei“ tinuta in Gherl'a in 16 Maiu 1883 st. n.

Presiedintele:

Michailu Sierbanu, Joanu Hodoreanu,
canonicu. secretariulu.

Sciri diverse.

— (Alegeri de functionari municipali.) In adunarea generala a reprezentatiei municipiului Sibiiu, ce se va tinea in 11 Juniu 1883, se va ocupa prin alegere la postulu de pretore pentru cerculu Cisnadiiei si postulu de pretore adjunctu pentru cerculu Sebesiu Competentii au se'si inaintedie suplicele instruite conformu art. de lege I. din an. 1883 dnului presiedente alu comisiunei de candidatiune.)*

— (Cassa de economii in Fagarasiu). Reflectamu cu mare placere pe lectorii nostrii la publicatiunea ce urmédia mai la vale dela Fagarasiu. Odata si bine asia, éra nu lamentatiuni fara nici-unu rostu, ci: „Ajuta-te tu, ca apoi iti ajuta si Ddieu. Unde 'i unulu, nu'i putere, unde'su doi, puterea cresce.“ Dara inca acolo unde concurgu spre acelasiu scopu doue sute, mii, dieci de mii! Cine ar fi mai creditu, ca dupa atatea vaieraturi audite cu anii intregi se se subscrie in puçine dile din celu multu diece localitati mai mari preste 32 mii florini pentru infintierea unei casse de imprumutu cu interese usiore si de economii care se fia mantuire la sute de familii, éta inse ca s'a facutu cu prisosu! Acum o directiune forte inteligenta, laboriósá, severa in observarea legei comerciale si acelu institutu va prospera de siguru, va fi apoi de modelu pentru altele.

— (Avisu). In 28 Maiu a. c. (9 Juniu) „Reuniunea romana de cantari din Sibiiu“ va arangea o petrecere cu cantari si dantiu in pavilionulu din Dumbrava. Detailuri voru urma in Nr. viit.

La acésta petrecere sunt invitati toti p. t. membrii activi si ajutatori ai reuniunei. Comitétulu.

— (Din tinutulu Reginului.) Incependu in 20 Maiu a. c. pana adi, atatu noptea catu si dio'a ploua neintreruptu, toti ómenii sunt forte ingrijati pentru viitoriu, fiindu-ca din caus'a ploiloru multi au remasu cu aratulu si semenatulu in deraptu. Apoi afara de aceea sufla ventu forte rece, ba in 22 Maiu a. c. nóptea au fluturatu pe verfurile dealuriloru si nea. Altucum bucatele pe la noi in Reghinu si opide se platescu litr. de cucurudiu 1 fl., grau 1 fl. 25 cr., fasolea 90 cr., cartofi 15—25 cr., orzu 1 fl. v. a. — Plutaritulu pe Murasiu din caus'a inundariloru de apa inca este inpedecatu; plutasii nu potu merge cu plutele pe Muresiu in diosu, si s'au intemplat si câteva nenorociri.

Cincinatu.

— (Contributiune pentru banii bisericesci). Inspectorulu regescu de contributiune, pentru comitatulu Aradului, a indatoratu pe notarii comunali, ca se céra dela preotii si epitropii parochiali aratare sau fassione despre venitele bisericiloru din cametele baniloru dati imprumutu, spre scopulu de a le supune darei de venitu. Deci, prevediendu consistoriulu, ca notarii comunali catu de curendu voru cere dela preotii si epitropii parochiali astfelu de aratari sau fassioni, pentru orientare au adressatu protopresbiteriloru si preotiloru din comitatulu Aradului, cu dto 10 Maiu a. c. unu cerculariu cu urmatoarele instructiuni: 1. Dupa articulu de lege mai susu citatu, sub darea de venitu, cadu numai cametele ce se capeta dupa capitalele imprumutate, inse nu cadu sub acea dare si capitalele insele, precum nu cadu nici contribuirile dela poporu pentru bisericu, ce se dau sub nume de: „spese culturali.“ 2. Dara nu cade sub contributiune nici chiaru venitul din camete, daca acela nu trece preste 315 fl. pe anu, si daca biseric'a nu mai are si alte venite, ce — cu cametele impreuna — aru trece preste 315 fl. pe anu. 3. Mai incolo nu cadu sub dare nici venitele din camete, daca acele formédia ceva fondu scolaru sau de invetiamentu, adeca: daca ele au mentiunea de a se intrebuintia spre ori-ce scopuri scolare, si de invetiatura. 4. In fine bisericile nóstre nu au a platí dare nici pentru banii elocati la cassele de pastrare, fiindu-ca dupa asemeni bani platescu dare insele cassele de pastrare. („Biseric'a si scól'a“).

— (Maialu). De óre-ce pentru maialulu ascultatoriloru de drepturi dela academia reg. de aici, ce va avé locu Mercuri in 6 Juniu a. c. in dumbrava, nu se facu invitari speciale, amicii si bine-voitorii acestei scóle inalte din preuna cu familiile lor se invita prin acésta cu totu respectulu. Inceputulu petrecerei cu jocu va fi la 3 óre d. m. Intemplandu-se ca timpulu se nu fia favorabilu, maialulu se va amana pe alta di, care apoi, pe calea publicitatii, se va face cunoscuta.

Comitétulu.

*) Barbatiloru romani carii sciu se póte pen'a, au si ocaziune de a se informa, le-ar stá forte bine, daca celu puçinu de aci incolo aru anuntia si prin diariile romanesci terminii de alegeri municipali, precum este si acestu aratatu mai in susu; este apoi treb'a concurentiloru, ca in petitiunile lor se ia in de aprupe consideratiune tote condiitiunile cerute de lege, pentru-ca se pote fi alesi.

Not'a Red.

Conspectulu operatiuniloru institutulu de creditu si de economii „Albin'a“ in lun'a Maiu 1883.

Intrate:	
Numerariu in 30 Aprile	fl. 38,560.90
Depuneri	127,949.85
Cambii rescumperate	123,681.72
Imprumuturi hipotecari si alte imprumuturi	12,363.15
Interese si provisiuni	11,213.42
La fondulu de pensiune	59.58
Moneta venduta	32,307.29
Efecte	29,104.38
Conturi curente	89,404.59
Diverse	899.43
	fl. 465,544.31

Esite:	
Depuneri	fl. 108,221.93
Cambii escomptate	152,232.65
Imprumuturi hipotecari si alte imprumuturi	14,710.—
Interese pentru depuneri si alte interese	1,686.87
Contributiune si competentie	1,305.01
Salarie si spese	1,995.53
Conturi curente	83,389.94
Moneta cumperata	56,440.78
Diverse	6,768.84
Saldo in numerariu cu 31 Maiu	38,792.76
	fl. 465,544.31

Sibiiu, in 31 Maiu 1883.

Visarionu Romanu m. p.,
Directoru executivu.

J. Lissai m. p.,
Comptabilu.

Nr. 352/1883.

(162) 2 - 2

Publicare de licitatiune.

In 23 Juniu a. c. st. n. la 11 óre a. m. se va tine in cancelaria subscribului comitetu (strad'a urezului Nr. 6) licitatiune minuendo pentru edificarea unei scóle elementarie cu 4 classe la Tohanulu vechiu, comitatulu Fagarasiului.

Acésta se aduce la cunoscintia publica cu adosulu, ca fia-care licitante e obligatu a depune 5% a sumei de esclamare de 8734 fl. 96 cr. v. a.

Oferte in scriu proviedute cu vadiu se primescu pana la inceperu licitatiunei.

Planulu, preliminarulu si condiitiunile de cladire se potu vedea in totu timpulu in sasnumit'a cancelaria. Sibiiu, in 28 Maiu 1883.

Comitetulu administrativu de fondulu scolastecu alu fostiloru grantieri din regimentulu I romanu.

„FURNIC'A“

(165)

cassa de economii in Fagarasiu.

Resultatulu subscriptiunei publice din 31 Maiu a. c. la actiunile societatiei anonime „Furnic'a“ cassa de economii in Fagarasiu este, ca s'au subscrisu cu totulu 325 actiuni, se va face prin urmare reductiunea necesara.

Fiindu deci in sensulu §. 150 alu legei comerciale capitalulu socialu asigurat, convocamu prin acésta adunarea generala constituanta a societatiei pe dio'a de **Vineri 15 Juniu a. c. c. n.** inainte de amédi la 10 óre in Fagarasiu in hotelulu „Paris“.

Obiectele adunarei sunt:

1. Darea de séma a comitetulu subsemnatu, constatarea subscrierei capitalulu socialu si a raspunderei sumeloru prescise.

2. Stabilirea definitiva a statutelor societatiei.

3. Constituirea societatiei, alegerea Directiunei si a comitetulu de supraveghiare.

Fagarasiu, in 1 Juniu 1883.

Comitetulu pentru fondarea societatiei „Furnic'a“ cassa de economii in Fagarasiu.

Alexandru Micu,
presiedente.

Joanu Romanu,
membru alu comitetulu.

Unde se capeta petroleu de salonu

„Oleu imperialu“

pentru ardietóre rotunde conformu petroleulu americanu, in pretiulu celu mai eftinu?

Numai la

G. D. Theil

Sibiiu, strad'a Weinanger Nr. 1,

representante alu primei fabricu transilvane de petroleu si unsóre de caru in Brasiovu.

Unu butoiu de 100 Chilo fl. 18.50.

(163) 1—4

Editoru si redactoru responsabile: **G. Baritiu.**
Tipariulu lui **W. Krafft.**